

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ: RDG 5850038

ชื่อโครงการ: การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สตูล สงขลา ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) และ 4 รัฐ (กลันตัน เปรัก เคดาห์ และเปอร์ลิส) ประเทศมาเลเซีย

นักวิจัย: ดร.นราวัต บัวขวัญ, ดร.ดนุวัต สุวรรณวงศ์, ดร.ปรัชญากรณ์ ไชยคช

Email address: bnarawadee@gmail.com, drkorntat@hotmail.com, d.suwanvong@hotmail.com

ระยะเวลาโครงการ: 1 ปี (ตั้งแต่ 1 เมษายน 2558 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2559)

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) ศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ 2) ศึกษาองค์ประกอบการท่องเที่ยว และกำหนดมาตรฐานการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กับชุมชนใน 4 รัฐ ประเทศมาเลเซีย 3) เพื่อสร้างเครือข่ายการเรียนรู้การท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กับชุมชนใน 4 รัฐ ของประเทศมาเลเซีย และ 4) เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนระหว่างเมืองชายแดนไทยและมาเลเซีย การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยศึกษาจากเอกสารและการวิจัยในภาคสนามโดยการสำรวจ การสังเกต การสัมภาษณ์บุคคล และการประชุมกลุ่มย่อย ซึ่งผลจากการศึกษา พบว่า ขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 ชุมชน ภายใต้อองค์ประกอบ 4 ด้าน อยู่ในระดับขีดความสามารถในการรองรับได้โดยไม่ส่งผลกระทบต่อชุมชนและนักท่องเที่ยว และเพื่อให้การพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนเกิดความยั่งยืน จึงเสนอให้มีแนวทางในการจำกัดปริมาณนักท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับขีดความสามารถรองรับด้านการท่องเที่ยวของชุมชน โดยชุมชนควรมีการวางกฎระเบียบเพื่อกำกับดูแลอย่างเป็นรูปธรรม ภายใต้อมาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในส่วนขององค์ประกอบการท่องเที่ยว และมาตรฐานการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้กับชุมชนใน 4 รัฐของมาเลเซีย ชุมชนมีความคิดเห็นที่คล้ายคลึงกันโดยรวม และแตกต่างกันในส่วนการให้ลำดับความสำคัญกับตัวชี้วัดมาตรฐานในบางประเด็น เช่น กลุ่มองค์กรชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ หน่วยงานที่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว กฎระเบียบการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน เป็นต้น สำหรับการสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชนระหว่างสองพื้นที่มีลักษณะเป็นเครือข่ายการจัดการความรู้ โดยการเชื่อมโยงเครือข่ายผ่านคนกลางหรือหน่วยงานกลาง ดังนั้นเพื่อเป็นการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนระหว่าง 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 รัฐของมาเลเซีย ควรจะมีการพัฒนาเพื่อเชื่อมโยงเส้นทางเที่ยว การประชาสัมพันธ์ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การพัฒนามาตรฐาน และการสร้างเครือข่ายความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรม

คำหลัก: การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน

Abstract

Project code: RDG 5850038
Project title: Community Based Tourism Management in five Southern Border Province (Satun, Songkhla, Pattani, Yala, and Narathiwat) and four States (Kelantan, Perak, Kedah and Perlis) of Malaysia under Community Based Tourism Standard to ASEAN
Researcher: Narawadee Buakhwan (Ph.D.) (Songkhla Rajabhat University)
Email address: bnarawadee@gmail.com, drkorntat@hotmail.com, d.suwanvong@hotmail.com
Duration: 1 year (Since 1st April 2015- 31st March 2016)

This research purposes to 1) study of study on carrying capacity of Community Based Tourism (CBT) in 5 Southern Border Provinces (SBP, Satun, Songkhla Yala, Pattani and Narathiwat), 2) study the element of tourism product of CBT in five SBP (Satun, Songkhla Yala, Pattani and Narathiwat) and four States (Kelantan, Perak, Kedah and Perlis) of Malaysia, 3) create the learning network of CBT in five SBP (Satun, Songkhla Pattani, Yala and Narathiwat) and four States (Kelantan, Perak, Kedah and Perlis) of Malaysia, and 4) develop and promote CBT both of SBP and Malaysia. This research was carried out by applying the qualitative method for document research and field work conducting by survey, observation, in-depth interviews and group discussion. The research findings showed that carrying capacity of CBT in 5 SBP were in four key elements of carrying capacity standard without negative impact for the community and tourists. However, to be sustainable development, it has to restrict the visitor numbers as according to CBT's carrying capacity standard the community should specify more conditions, rules or criteria for actual management in accordance with the CBT standard in five SBP effectively. The elements of tourism and CBT management standards in both five SBP and four States of Malaysia were similar. However, they also were differed in ranking of some indicator standards for example, the community organizations of natural resource management, tourism management agencies and regulations of community natural resources. The created CBT network between those two regions has been being the knowledge management network linking through an intermediary or federal agency. Therefore, the development and promotion of CBT in five SBP and four states of Malaysia should be trip networks, experience exchanges, CBT standard development, and actual cooperation creation.

Keywords: Community Based Tourism Management